

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของเรื่องที่ศึกษา

บทบาทและอิทธิพลของสื่อสารมวลชนต่อเด็กๆ หรือเยาวชนของชาตินั้นมีมาก และเป็นประเด็นหนึ่งที่เราควรจะต้องให้ความสนใจ ยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ที่ข่าวสารส่งถึงกันทั่วโลกอย่างรวดเร็วเหมือนไม่มีเส้นกัน ระหว่างพรมแดน สารที่ส่งผ่านถึงเด็กๆ โดยผ่านทางสื่อสารมวลชนจะได้รับการ

กลั่นกรองให้เหมาะสมเพียงใด ที่จะบั่นแต่งเยาวชนของชาติ เพื่อเติบโตมาพัฒนาให้ประเทศก้าวเดินไปในทิศทางใด จุดนี้ไม่ใช่เรื่องเล็กๆ ที่เราจะมองข้ามไปได้

เด็กได้รับอิทธิพลจากสื่อต่างๆ ค่อนข้างมาก เพราะในแต่ละวันเด็กจะใช้เวลาไปไม่น้อยกับสื่อต่างๆ ยิ่งในสภาพสังคมปัจจุบัน ที่พ่อแม่มีเวลาให้ลูกน้อยลง ยิ่งทำให้สื่อต่างๆ มีโอกาสเข้าถึงเด็กมากขึ้น สื่อที่เด็กๆ ชอบมากที่สุด คือ วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่ทุกคนสามารถดูได้โดย 'ไม่' จำเป็น ต้องใช้สมาธิ หรือจินตนาการ เด็กส่วนใหญ่จึงชอบและสามารถใช้เวลาไปกับการชมรายการต่างๆ ได้เป็นเวลานาน โทรทัศน์มีอิทธิพลทั้งที่เป็นคุณและเป็นโทษแก่เด็กๆ เพราะอิทธิพลของโทรทัศน์มีต่อกระบวนการเรียนรู้ ความคิดเห็น ค่านิยม เจตคติ ตลอดจนพฤติกรรมต่างๆ ของเด็ก และสื่อมวลชนทวีความสำคัญในการเป็นสถาบันทางสังคมที่มีบทบาทถ่ายทอดค่านิยม เจตคติต่างๆ ให้แก่เด็กและคน ในสังคมมากขึ้น รายการสำหรับเด็กจึงจำเป็นจะต้องนำเสนอเนื้อหาและความบันเทิงที่เหมาะสมกับวัย เพื่อเด็กจะสามารถพัฒนาเติบโตไปเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป'

เคเบิลทีวีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น จากการที่ได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้ชมโทรทัศน์ที่ต้องการชมรายการมากกว่าที่มีในทีวีเสรี รายการที่ออกอากาศทางเคเบิลทีวีมีจำนวนช่องมากและมีความหลากหลาย เนื่องจากใช้ระบบการบอกรับเป็นสมาชิก รายการต่างๆ ในเคเบิลทีวีจึงต้องคำนึงถึงคุณภาพของงาน เพื่อดึงดูดความสนใจให้คนมาเป็นสมาชิกให้ได้มากที่สุด รายการในเคเบิลทีวีตอบสนองกลุ่มผู้ชมทั้งผู้ใหญ่และเด็ก รายการที่ตอบสนองกลุ่มผู้ชมที่เป็นผู้ใหญ่มีทั้งภาพยนตร์ ข่าว สารคดี กีฬา และความบันเทิงอื่นๆ สำหรับผู้ชมที่เป็นเด็ก มีรายการสำหรับเด็ก สารคดี การ์ตูน ดังที่ผู้เขียนได้กล่าวถึงความสำคัญของรายการสำหรับเด็กไปแล้ว รายการเด็กที่ออก

---

¹ คณะอนุกรรมการศึกษาบทบาทสื่อมวลชนในการพัฒนาเด็ก คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก, บทบาทของสื่อมวลชนในการพัฒนาเด็ก. (กรุงเทพฯ: มกราคม 2535), หน้า 5.

อากาศทางเคเบิลทีวีจึงเป็นหัวข้อการศึกษาที่น่าสนใจ เพราะปัจจุบันฐานของผู้ชมรายการทางเคเบิลทีวีกว้างขึ้น มีจำนวนผู้ชมมากขึ้น จึงน่าสนใจว่ารายการสำหรับเด็กทางเคเบิลทีวีจะมีรูปแบบของรายการ วิธีการนำเสนอ และวิธีการผลิตรายการอย่างไร เพื่อให้ตอบสนองและดึงดูดความสนใจกลุ่มผู้ชมเป้าหมายที่เป็นเด็ก ๆ และเหมือนหรือต่างจากรายการสำหรับเด็กทางทีวีเสรีหรือไม่

ผู้เขียนมีโอกาสได้เข้าไปร่วมในการทำงานจริงๆ ของฝ่ายผลิตรายการในประเทศ บริษัทยูบีซี เคเบิลทีวีบริษัทเดียวของประเทศไทย ในส่วนของการผลิตรายการสำหรับเด็กรายการฮัลโหลคิดส์ ซึ่งนับเป็นรายการสำหรับเด็กที่ให้สาระที่เหมาะสมกับเด็ก ๆ ควบคู่ไปกับความบันเทิง และเป็นรายการที่ได้รับ ความนิยมจากเด็ก ๆ ไม่น้อย สารนิพนธ์เล่มนี้จึงมุ่งศึกษาเฉพาะกรณีรายการฮัลโหลคิดส์ (Hello Kids) ว่ามีสิ่งใดที่สนับสนุนให้รายการฮัลโหลคิดส์ได้รับความนิยมจากผู้ชมโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ชมกลุ่มเด็ก รายการฮัลโหลคิดส์มีรูปแบบ วิธีการนำเสนอ มีวิธีการผลิตอย่างไร และรายการฮัลโหลคิดส์มีความเหมือนหรือต่างจากรูปแบบรายการสำหรับเด็กทางทีวีเสรีหรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อเด็กในปัจจุบัน แนวทางการนำเสนอรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ในด้านรูปแบบและเนื้อหาที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่เด็ก
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหา
3. เพื่อศึกษาถึงวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจริง ในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก
4. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและรูปแบบของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก รายการฮัลโหลคิดส์

สถานที่และระยะเวลาในการศึกษา

ผู้เขียนได้เข้าฝึกงานในบริษัทยูบีซี เคเบิลเคเบิลคาสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) หรือยูบีซี เคเบิลทีวี กับฝ่ายผลิตรายการในประเทศ โดยได้ศึกษาการผลิตรายการฮัลโหลคิดส์ ซึ่งออกอากาศทาง ช่อง 25 ในระหว่างวันที่ 13 ตุลาคม 2541 ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2541 โดยใช้เวลาในการศึกษา ประมาณ 300 ชั่วโมง

วิธีการศึกษา

การเขียนและเรียบเรียงสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้ใช้วิธีการศึกษาและค้นคว้าดังต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสารต่างๆ ของบริษัทยูบีซี และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ
2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ จากเอกสาร ตำราวิชาการ และสารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

3. ศึกษาจากการสอบถาม สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการ และทีมงานการผลิตรายการ วัลโหลคิดส์
4. ศึกษาจากการสังเกตการณ์การปฏิบัติงาน และประสบการณ์จากที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการผลิต รายการวัลโหลคิดส์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบแนวทาง รูปแบบการนำเสนอรายการและเนื้อหาของโทรทัศน์สำหรับเด็ก ที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่เด็ก
2. ได้ทราบถึงวิธีการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจริง ในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กโดยเฉพาะ รายการวัลโหลคิดส์
3. ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กโดยเฉพาะรายการ วัลโหลคิดส์ ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขปัญหา

ชำนาญ หอสมุด